

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής
Ανασυγκρότησης, με τίτλο «Καθιέρωση Παγκόσμιας Ημέρας
Ελληνοφωνίας και Ελληνικού Πολιτισμού»**

Είναι γεγονός ότι ο Ελληνικός Πολιτισμός αποτελεί παγκόσμια κληρονομιά ανεκτίμητης αξίας. Συνεχίζει, δε, μέχρι και σήμερα, να συνιστά ζώσα κληρονομιά για το σύνολο της ανθρωπότητας, όχι μόνο σε αναφορά με το χθες και το σήμερα, αλλά και σε σχέση με το διηνεκές.

Αδιαμφισβήτητα, η Ελληνική γλώσσα συνιστά τον πυρήνα διάδοσης του Ελληνικού Πολιτισμού. Πρόκειται για μία από τις αρχαιότερες γλώσσες του κόσμου, ζωντανή, σφριγηλή και άρρηκτα συνδεδεμένη με τη διάδοση του χριστιανισμού.

Η Ελληνική γλώσσα ομιλείται και γράφεται αδιαλείπτως για 4.000 και πλέον έτη, ενώ βρίσκεται σε διαρκή μέθεξη με την επιστήμη και τον πολιτισμό, προσδίδοντας, μάλιστα, στον Ελληνισμό πανανθρώπινη διάσταση, που τον μετουσιώνει σε οικουμενικό αγαθό.

Ταυτόχρονα, διαθέτει μέγιστο εκφραστικό πλούτο και συνθετική δυνατότητα, ενώ, αναπαραγόμενη, συνεχίζει διαρκώς να εμπλουτίζεται, ακολουθώντας μία ατέρμονη διαδικασία εξέλιξης.

Άλλωστε, η δημιουργική συμβολή της και σε άλλα γλωσσικά ιδιώματα, κυρίως ευρωπαϊκά, σε συνδυασμό με την ανίχνευση ελληνογενών ριζών σχεδόν σε όλες τις γλώσσες του κόσμου, αποτελεί αδιάψευστο γεγονός, το οποίο η επιστήμη της Γλωσσολογίας έχει ήδη επιβεβαιώσει.

Σήμερα, η Ελληνική γλώσσα συνιστά τη μητρική γλώσσα 12 εκατομμυρίων ανθρώπων στην Ελλάδα και την Κύπρο. Ωστόσο, κυρίως όμως λόγω της μετανάστευσης, ομιλείται και σε χώρες υποδοχής ελληνοφώνων πληθυσμών, τόσο στην Ευρώπη, όσο και σε υπερπόντιες περιοχές του πλανήτη, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, ο Καναδάς, η Λατινική Αμερική, η Αυστραλία, κ.ο.κ.

Σύμφωνα δε με επίσημα απογραφικά στοιχεία, υπολογίζεται ότι ο αριθμός των ανθρώπων που ομιλούν την Ελληνική γλώσσα, είτε ως μητρική, είτε ως δεύτερη γλώσσα, ανέρχεται σε 25 εκατομμύρια άτομα.

Με δεδομένο ότι:

- Η διατήρηση της Ελληνικής γλώσσας ταυτίζεται άμεσα με τη διατήρηση της εθνικής μας ταυτότητας
- Η Ελληνική γλώσσα διαδραματίζει μείζονα ρόλο στη διατήρηση της πολιτισμικής κληρονομιάς σε περιβάλλον παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας, όπου διαπιστώνεται η καταφανής τάση συρρίκνωσης και συμπίεσης των «μικρών» γλωσσών.
- Η Ελληνική γλώσσα και ο Ελληνικός Πολιτισμός αποτελούν αδιάψευστη απόδειξη της συνέχειας του έθνους μας, γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό στη σημερινή συγκυρία, κατά την οποία η Ελλάδα αγωνίζεται να ορθοποδήσει.
- Το μέλλον της Ελληνικής γλώσσας, όπως βαθύτατα πιστεύουν οι Έλληνες απανταχού της γης, ταυτίζεται με το μέλλον του Ελληνισμού,

αποτελεί εθνικό χρέος έναντι της ιστορίας μας -απώτερης και σύγχρονης - και έναντι των μελλοντικών γενεών, να την διατηρήσουμε ζωντανή και διακριτή, αναδεικνύοντας το μεγαλείο της, με τη λήψη πρωτοβουλιών για τη συνεχή και την αδιάλειπτη διάδοσή της σε κάθε δυνατή περίπτωση.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, αλλά και ως αφετηριακό σημείο εκκίνησης της ανωτέρω προσπάθειας, προτείνεται η νομοθετική καθιέρωση της 20^{ης} Μαΐου, ημέρα γέννησης του Σωκράτη, ως «Παγκόσμια Ημέρα Ελληνοφωνίας και Ελληνικού Πολιτισμού».

Εξάλλου, δε μπορεί να αμφισβητηθεί το γεγονός ότι η προσωπικότητα του Σωκράτη αναδείχθηκε ως παγκόσμιο σύμβολο και σημείο αναφοράς της φιλοσοφίας, της κοινωνικής και υπαρξιακής αναζήτησης, της αποθέωσης του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους της κοινωνικής εξέλιξης.

Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι ο Σωκράτης έθεσε την Ελλάδα σε εξέχουσα θέση διεθνώς και υμνήθηκε ως πρωτεργάτης της σκέψης, της διανόησης, της υποδειγματικής παρουσίας στα κοινά, ως δάσκαλος φιλοσόφων παγκόσμιας επιρροής (όπως ο Πλάτωνας, ο Αριστοτέλης, ο Διογένης και άλλοι), αλλά και ως φιλόσοφος συνεπής με τις διδαχές του, ακόμα και έως το παραδειγματικό τέλος της φυσικής του υπόστασης.

Επιπρόσθετα, η 20^η Μαΐου αποτελεί ημερομηνία ενάρξεως της 1^{ης} Οικουμενικής Συνόδου της Νίκαιας, η οποία λειτούργησε κομβικά για την Ελληνορθόδοξη παράδοση και τη μεταγενέστερη πολιτιστική επιρροή της ανά τον κόσμο.

Παράλληλα, επισημαίνεται ότι η 19^η Μαΐου έχει καθιερωθεί ως ημέρα μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, ενώ η 21^η Μαΐου ως επέτειος της Μάχης της Κρήτης.

Συνεπώς, με την καθιέρωση της 20^{ης} Μαΐου ως «Ημέρας Παγκόσμιας Ελληνοφωνίας και Ελληνικού Πολιτισμού», δημιουργείται ένα τρίπτυχο, που συνδέει τη γλώσσα και τον πολιτισμό με το ιστορικό γίνεσθαι, καθώς και τη διαχρονική και διατοπική παρουσία του Ελληνισμού.

Εν κατακλείδι, τονίζεται ότι, με τη ψήφιση των διατάξεων περί καθιέρωσης της 20^{ης} Μαΐου ως «Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνοφωνίας και Ελληνικού Πολιτισμού» από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, αλλά και με την αναγνώριση της ημέρας αυτής από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) και την ΟΥΝΕΣΚΟ, επιχειρείται να αναγνωρισθεί δικαιωματικά η θεμελιακή θέση της Ελληνικής γλώσσας και του Ελληνικού πολιτισμού στο παγκόσμιο γίνεσθαι.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Παναγιώτης Κουρουμπλής

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Νικόλαος Κοτζιάς

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Νικόλαος Φίλης

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Αριστείδης Μπαλτάς

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ιωάννης Αμανατίδης